גמ' נימא אית ליה לר"מ איסור חל על איסור והני דאיסור חל על איסור לית ליה איסור כולל ואיסור מוסיף אית ליה טהור מעיקרא לא אסור אלא בחלב הוה ליה טמא מיגו דאסור בחתיכות טהורות איתוסף ביה נמי איסורא עילוי חלב וחלב מעיקרא לא אסור אלא באכילה אקדשיה מיגו דאיתוסף ביה איסורא דהנאה איתוסף ביה (א) לגבי חלב ואכתי להדיוט הוא אסור אבל לגבוה שרי הוה ליה נותר מיגו דאיתוסף איסורא לגבי גבוה איתוסף ביה לגבי הדיוט חל עליה יוה"כ מיגו דאיתוסף ביה איסור לגבי חולין איתוסף ביה לגבי גבוה ונתני ה' חטאות ונוקמה כגון דאכל כזית פיגול בחדא בהמה קמיירי בשתי בהמות לא קמיירי ונותר ופיגול בחדא בהמה לא משכחת לה אלמה לא משכחת לה כגון שהעלה אבר פיגול לגבי מזבח דפקע פיגוליה מיניה והוה ליה נותר וכדאמר עולא קומץ פיגול שהעלה לגבי מזבח פקע פיגולו ממנו והוה ליה נותר באבר אחד קא מיירי בשני אברים לא קמיירי ונותר ופיגול בחד אבר לא משכחת לה אלמה לא משכחת לה כגון שהעלה אבר פיגול לגבי מזבח דפלגיה אנחיה ע"ג מזבח ופלגיה מאבראי דמזבח דההוא דמזבח פקע פיגול והוה ליה נותר וכדאמר עולא קומץ פיגול שהעלה על המזבח פקע פיגולו ממנו והוי ליה נותר א"ל לא אי רובא דמזבח שדייה למזבח רובא דבראי שדייה לבראי תפשוט דבעי רמי בר חמא הלכו באברים אחר הרוב או לא אלא בכזית אחד קמיירי בשני זיתים לא קא מיירי ולא והקתני י"ה ובי"ה כותבת דמחייב וכותבת אית ביה שני זיתים א"ר זירא כגון שאכל כוליא בחלבה רב פפא אמר כגון דמלייה בתמרי רב אדא בר אחא מתני ה' חטאות ומתריץ לה כגון דאכל כזית פיגול ולא משני כהני שינויי דקא משנינן ונתני שש חטאות ונוקמה כגון דאכל כזית דם בחדא אכילה קא מיירי בשתי אכילות לא קא מיירי ושיערו חכמים דאין בית הבליעה מחזיק יותר משני זיתים: ר"מ אומר וכו': ונתני אם הוציאו חייב מ"ט קתני אם היתה שבת אמר רפרם זאת אומרת עירוב והוצאה לשבת ואין עירוב והוצאה לי"ה ממאי דלמא יש עירוב והוצאה לי"ה והכי קתני אם היתה שבת והוציאו חייב אף משום שבת וי"ה אלא אי איתמר דרפרם על הדא איתמר דתניא ושלח ביד איש עתי איש להכשיר את הזר עתי אפילו בטומאה ואפי' בשבת עתי במזומן קתני עתי אפילו בשבת אמר רפרם זאת אומרת עירוב והוצאה לשבת ואין עירוב והוצאה ליה"כ ממאי שאני שעיר המשתלח דהכשירו ביה"כ בכך אלא דרפרם ברותא היא: **מתני'** יש בא ביאה אחת וחייב עליה ו' חטאות כיצד הבא על בתו והוא אשת אחיו ואשת אחי אביו ואשת איש ונדה: **גמ'**

והא

גמ' נכי דאיסור. גרידא חל על איסור לית ליה כגון האוכל נבלת בהמה טמאה אינו חייב משום נבלה דהיינו איסור גרידא דליכא לא כולל ולא מוסיף: **מגו דנאסר בחתיכות** (עיבורים). איתסר נמי בחלב משום טומאה והיינו כולל דלא איתוסף איסורא אמפלא אלא אגברא איתוסף איסורא לגבי אחריני כי"ל נמי להאי באיסורא: **איסור הנייה.** היינו מוסיף דאיתוסף איסורא אמפלא: **נותר.** נמי איסור מוסיף: **יה"כ.** איסור כולל דאיתוסף איסורא אגברא אמידי דמשתרי ליה עד השתא: **בשתי בהמות לא איירי ונותר ופיגול בחדא בהמה ליכא.** דפיגול אינו אלא בד' עבודות של דם הילכך מדפגלה לא חזיא לא לאכילת אדם ולא לאכילת מזבח הלכך לא חייל עליה נותר: **דפקע ממנו פיגולו.** דקדשהו מזבח בעבודה. טעמיה דעולא מפרש בזבחים (דף מג.): **אי רובא אמזבח שדייה.** לכולו אבר אמזבח והרי כוליה נותר כו': **הלכו באברים כו.** האי בעיא בפרק בהמה המקשה (חולין ע.): **כזית אחד.** חלב דאיסור קמיירי בשני זיתי חלב לא קמיירי: **כותבת איש בה ב' זיתים.** דכך בית הבליעה מחזיק: **כגון שאכל כוליא בחלבה.** דלאכילת חלב מחייב שלש חטאות ואשם וגורס נמי להשלמת אכילת (ג) כותבת זית של כוליא משלים לכותבת הילכך לא תנא פגול דבשני זיתי חלב לא קמיירי. ואי תימא לוקים כגון שהעלה זית של כוליא אמזבח דהוה חלב פיגול ולכוליא נותר (ד) א"כ לא מהני נותר אזית דחלב ואנן בעינן דליהוי חד אכולהו דאכילה קתני דהיינו כזית: (גליון) **אלא בכזית אחד מיירי.** ואי אנחיה לפלגיה דזית אמזבח אין הקטרה בפחות מכזית: **כגון שאכל כוליא בחלבה.** ואם נפסק לומר ליחייב אכוליא משום פיגול ואחלבה משום נותר לא מצי למימר הכי דטעמא שאכל קתני דבחלב עצמו בעי לאוקומי לכולהו איסורי. פירוש מורי: **רב פפא אמר.** נהכי לא תנא פיגול דלא מיירי בשני זיתי חלב ודקא קשיא לך כותבת כגון דמלייה לחלב בתמרי והשלימו לכותבת: **ומתריץ לה כגון דאכל כזית פיגול.** מבהמה אחרת כהדה: **וניתני אם הוציאו חייב.** דהא יה"כ הוא: **במזומן לו.** שזימנוהו מאתמול להוליך השעיר: **ואת אומרת.** מדקתני אפילו בשבת אין עירוב והוצאה ליה"כ דאם יש איסור הוצאה ליה"כ אמאי איצטריך לרבויי שבת הא דמי יה"כ והוא הדין לשבת (ה): **דילמא.** מיה"כ לא שמעינן לשבת דיה"כ שאני דהכשר מלוגו בכך דומיא דתמידין שקריבין בשבת: **מתני' בתו ואחותו.** שבא על אמו והולידה: **ואשת אחיו.** שנשאת לו קודם לכן ולאחר מיתתו נשאה אחי אביו ובא זה אביה עליה בנדתה: **גמ'**

אם היה שבת והוציאו. וא"ת מה שייך זה לענין אכילה ויש לומר דהכי פירושו והוציאו בפיו דכיון שהניחו בפיו ברה"י והוציאה ברשות הרבים מחייב משום הוצאה דבליעתו היא הנחתו דהא מוציא שתי אותיות וכתבן כשהוא מהלך חייב דכתיבתן זו היא הנחתן:

אמר עולא קומץ פיגול כו'. ואם תאמר אמאי לא פריך מאבר גופיה דאמר פרק המזבח מקדש (זבחים פד. ופה:) דמשיב שחטו חוץ לזמנו כו' אם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו וקאמר עולא ל"ש אלא שלא משלה בו האור אבל משלה בו האור אפילו ירדו יעלו וא"כ ש"מ דעושה לחמו של מזבח ופקע פיגולו ממנו וי"ל דמכל מקום לא תנא ליה בהדיא כל כך דפקע פיגולו ממנו כמו בהדיא דקומץ: **פקע** פיגולו ממנו. במנחות הקשה רש"י פרק הקומץ (דף יד.) אמאי איצטריך קרא למעט קומץ מפיגול תיפוק לי דלא קרב המתיר כמצותו ומירך דמיירי במשלה בו האור ברובו שהותרו השיריים כדאמרינן קומץ מאימתי מתיר השיריים באכילה משהוצת האור ברובו וקשה דא"כ (לוקים) דפקע פיגולו ממנו כדמוכח הכא ויש לומר דמיירי שחציו העלה ע"ג המזבח וחציו לא העלה דלא פקע פיגולו מן החצי שנשאר ואם תאמר ואפי' לכתחלה נמי מעלין ליה כדאמרינן פרק בית שמאי (זבחים מג:) האי קומץ דפלגיה אנחיה אארעא אסיקנא ליה לכתחלה וי"ל שאני התם שהיה כולו מתחלה ע"ג המזבח ואח"כ הוריד חציו למטה אבל הכא לא היה על המזבח וא"ת מנחת נסכים ומנחת כהן משיח שהם סולן כליל אמאי צריך קרא למעטו אותם מפיגול והלא אינה מתרת שום דבר ויש לומר כיון שקדשו בכלי הוי כמו קרבו מתירין וקנעה בפיגול ולכן צריך קרא למעט: **תפשוט** דבעי רמי בר חמא הלכו באיברים אחר הרוב. פירש בקונטרס היינו בעיא דפרק בהמה המקשה (חולין ע.) ואינו נראה לר"ת דמאי שייכא ההיא בעיא להך דהכא דהתם מיירי אם יצא מציו ברוב אבר אי הוי כילוד או לא לכן נראה לפרש דהיינו בעיא דפרק מזבח מקדש (זבחים פו.) דאיבעיא להו אירר מזבח כמזבח או לא כו' רובו לכבש ככבש דמי רובו למזבח כמזבח דמי תפשוט דבעי רמי כל מאה יש מיעוט בעולין או לא:

עירוב והוצאה לשבת. פירוש נתערבה הוצאה עם שאר מלאכות לשבת ולא נתערבה הוצאה עם שאר מלאכות בי"ה. לשון מורי ז"ל: **אלא** דרפרם ברותא היא. וכפרק שני שעירים (יומא סו:) איתא נמי הא דהכא ולא דמי דילמא שאני שעיר המשתלח כו' כדדחי הכא אלא רגילות הוא דברי תורה עניים במקומם ועשירים במקום אחר:

נשאת

תוספות ונותר ופיגול בחד בהמה ליכא. משמע דלאו חל נותר אפיגול הי"ל למתני ה' חטאות ותימה הלא לא משכחת ה' דהאוכל קדשים בטומאת הגוף לא מחייב אפיגול לפי שאין ניתר לטהורים ילא היה לו שעת הכושר והל"ל נותר ופיגול וטומאה בחד בהמה לא משכחת לה: **כגון שאכל כוליא בחלבה.** [illegible]

עין משפט נר מצוה

בט א מיי' פ"ו מהלכות שגגות הלכה ד:

ל ב מיי' פי"ח מהל' פסה"מ הלכה כח:

לא ג מיי' שם פי"ג הלכה י:

לב ד מיי' פי"ג מהל' ביאת עבור הל"א:

לג ה מיי' פי"א שם הל"ג [ופ"ח מהל' עירובין הל' ד טוש"ע א"ח סי' תמח סעיף ד]:

לד ו מיי' פ"ג מהל' עבודת יוה"כ הל"ז:

לה ז מיי' פי"ב שם הל' כח:

לו ח מיי' שם הל' יט:

לז ט מיי' פי"ד מהל' שגגות הל' ב:

◆

תורה אור השלם

ו. וסמך אהרן את שתי ידו על ראש השעיר החי והתודה עליו את כל עונת בני ישראל ואת כל פשעיהם לכל חטאתם ונתן אתם על ראש השעיר ושלח ביד איש עתי המדברה: ויקרא טז כא

◆

רבינו גרשום

וחייב אתה קרבן מינו ראי בעי אמר להו אתם הייתם סבורים שהייתי אותה שעה נזיר ולא הייתי שכבר נשאלתי על נזירי לפני חכם או תנאי היה בלבי ולא נתקיים התנאי ונמצא שהעדות אינו עדות והלכך נאמן: וכן כשאמרו לו יודע אתה בעדות לפלוני שראה המעשה [illegible]

מסורת הש"ס

א) [חולין קא. וש"נ], ב) [זבחים מג. מעילה ג:], ג) [חולין ע. ושם איתא רבא], ד) [ע' תוס' עירובין פ: ד"ה אבל ותוס' יומא פ. ד"ה ושיערו], ה) יומא סו:, ו) [יומא סו:], ז) נ"ל כדומה, ח) לפרק מ"ת, ט) [דליכא בולטן אחד. רש"ל], י) [גל"ל מוב רש"ל], כ) [שאכל חלב רש"ל], ל) [ע' תוס' עירובין כ. ד"ה לא ותוס' שבת יא. ד"ה לא יעמוד ועוד שם לג. ד"ה המוציא בפיו ותוס' יבמות לג. ד"ה וכוליה], מ) לפרק מ"ט, נ) [ורש"י עצמו בזבחים פו. פי' קר פ"ס], ס) [ורש"י ביומא לא פי' כן אלא כדי נסבא רבא הכי כאיסור הוצאה פ"ס], ע) [ועי' תוס' ביצה יב. ד"ה דילמא], פ) [ירושלמי פ"ב דראש השנה על קרא שישה כלויות שומר תמרוק הביא למזבח],

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' איתוסף ביה נמי לגבי חלב: (ב) רש"י ד"ה מגו דנאסר בחתיכות טהורות משום טומאה איתסר: (ג) ד"ה כגון שאכל וכו' להשלמת אכילת יוה"כ לכותבת דזית של כוליא וכו' ואי תימא. נ"ב ר"ל ואם תקשה: (ד) בא"ד א"כ לא. נ"ב וכו' תירוץ: (ה) ד"ה ואת וכו' לשבת ומשני דילמא כנ"ל והד"א:

◆

גליון הש"ס

גמ' ואין עירוב והוצאה. ע' סוטה מא ע"א ברש"י ד"ה תיקן ואילך: תוס' ד"ה ונותר וכו' לא מחייב אפיגול. כדאיתא מנחות כה:

◆

מוסף רש"י

קומץ פיגול. שחשב עליו לאכול בשעת קמיצה והעלהו לגבי המזבח כיון שמשלה בו האור פקע פיגולו ממנו, שלא פקע מיד הירד מעל גבי המזבח יעלה, והוא הדין נמי לאיסורי פיגול שמעלן לגבי המזבח כיון שמשלה בהן האור פקע פיגולן מהן, והאי דנקט קומץ פיגול משום דאי תנא באיסורי פיגול [illegible] פקע פיגולו ממנו (מעילה ג.). ואפילו בשבת. [illegible] (יומא סו.). זאת אומרת. [illegible]

◆

שיטה מקובצת

[illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones